

Caravaggio: de crimineel die revolutionair schilderde

Het leven van Michelangelo Merisi da Caravaggio (1571 - 1610) is omhuld door geheimen en mysterie. De Italiaan heeft in zijn leven diverse meesterwerken geschilderd, maar kwam regelmatig in aanraking met de autoriteiten.

Caravaggio werd geboren in Milaan en groeide op in de periode dat de pest nog steeds rondwaarde in Europa. Om die reden verhuisde zijn familie naar *Caravaggio*, dat zijn kunstenaarsnaam wordt.

Wapenliefhebber en hoerenloper

Na zijn stage bij de schilder Peterzano vertrekt Caravaggio zonder spullen of geld naar Rome. Niet omdat hij nou per se op zoek is naar een nieuwe uitdaging, maar omdat hij 'bepaald soort' ruzies heeft en een politieagent heeft verwond. In Rome wordt Caravaggio uiteindelijk mateloos populair.

Een echte boef

Religie speelt een grote rol in het werk van Caravaggio, maar erg vroom is hij zelf niet. Hij staat bekend als een vechtersbaas die gefascineerd is door wapens. Hij maakt het zo bont dat hij zelfs in die tijd bekend staat als een 'gek'. Zo draagt hij op straat vaak een of twee zwaarden en messen. Dat blijkt niet zonder risico te zijn: in 1606 doodt hij, per ongeluk of expres, ene Ranuccio Tomassoni na een ruzie om een spel. Om de doodstraf te ontlopen vlucht Caravaggio naar Napels.

Nog voordat Caravaggio de moord pleegt, komt hij al vaak in de problemen. Toch lukt het hem bijna altijd om uit de cel (of erger) te blijven. In Napels krijgt hij bescherming van de welgestelde Colonna familie die zijn vader kende. Bovendien hebben de Romeinse autoriteiten hier geen jurisprudentie om hem te vervolgen. In Napels krijgt Caravaggio dankzij zijn connecties bij de familie Colonna veel opdrachten en ook hier wordt hij mateloos populair. Toch vertrekt hij na een paar maanden naar Malta, om daar Ridder van de Orde van Malta te worden. Hij hoopt hiermee gratie te krijgen voor de moord op Tomassoni.

Dan belandt hij in de gevangenis, na een ruzie met een ridder van de Orde. Caravaggio ontsnapt uit de gevangenis en reist naar Sicilië. Inmiddels was hij uit de Orde geschopt en had de hoogste ridder orders gegeven hem op te pakken. Ook op Sicilië voelt Caravaggio zich niet veilig en dus besluit hij om terug te gaan naar Napels, waar hij beschermd wordt door de Colonna's.

Caravaggio als Goliath

De schilder is telkens op de vlucht en dat is te zien aan de schilderijen die hij in die periode maakt. Zoals in het schilderij *David met het hoofd van Goliath* (ca. 1605 - 1610). Caravaggio heeft het hoofd van de Bijbels figuur Goliath geschilderd als zijn eigen hoofd. De figuur die David voorstelt zou volgens sommigen een jongere versie van Caravaggio zijn óf zijn assistent met wie hij mogelijk een relatie had.

David met het hoofd van Goliath (ca. 1610)

Salomé met het hoofd van Johannes de Doper (ca. 1609)

Gratie komt te laat

De pogingen van Caravaggio om zijn leven te beteren lijken te helpen en hij vindt het veilig genoeg om naar Rome te gaan om daar gratie voor de moord te ontvangen. Wat er dan gebeurt is een groot mysterie. De schilder overlijdt, maar het is niet zeker of een ziekte hem geveld heeft of dat hij is vermoord. Mogelijk heeft zijn verleden hem uiteindelijk de kop gekost. De schilder werd slechts 38 jaar oud.

Ondanks alles wat bekend is over zijn criminele activiteiten, zijn er nog veel mysteries rondom Caravaggio. Daarom is het lastig een eenduidig beeld te schetsen van de schilder. Wel duidelijk is de invloed van Caravaggio op de Europese schilderkunst. Volgens sommigen heeft het revolutionaire licht-donker contrast dat Caravaggio gebruikte indirect invloed gehad op Rembrandt. Ook zijn de werken van de schilder nog altijd gewild. Zo wordt het schilderij *De graflegging van Christus* ook wel de *Mona Lisa* van het Vaticaan genoemd.

De graflegging